

מפת אזורי היין של ישראל

אירוע ההשקה 2026

אירוע ההשקה

כ"ד באלול תשפ"ו | 6.9.2026

סימון היין

ד"ר נגה נאור

מנהלת סיכונים במזון, מערך רגולציה משקית מזון ותמרוקים

חזון לאומי ומיתוג עולמי

מיצוב היין הישראלי כמוביל איכות

הגדרת אזורי הגידול הגיאוגרפיים מעניקה לענף שפה מקצועית אחידה ומבססת את יינות ישראל כמותג איכות מובחן בעולם

המהלך מחזק את האותנטיות של הכרמים, מגן על המוניטין המקומי ומעניק לצרכן שקיפות מוחלטת מן הכרם ועד הבקבוק

סימון היין

סימון היין הינו וולונטרי

ככל שעוסק בוחר לסמן ן או אזור, עליו לעמוד בכל
התנאים הקבועים **בת"י 1318**

התשתית הנורמטיבית

סעיף 19 לחוק המזון (התשע"ו-2015):
הסמכת שר הבריאות להחיל את הוראות החוק על
"יצור, שיווק, יבוא ויצוא של משקאות משכרים

תקנות משקה משכר (התשפ"ה-2025):
העברת סמכויות הפיקוח הממשלתיות למערך
הרגולציה במשרד הבריאות החל מ-1 בינואר 2025.

התשתית הנורמטיבית

מעמד מחייב לתקן ישראלי ת"י 1318:

תקן היין הישראלי קובע כי רק הגוף המוסמך בארץ הייצור רשאי לקבוע את אזורי הגידול הגיאוגרפיים.

סמכות פיקוח ואכיפה:

הבטחת עקיבות מלאה לאורך כל שרשרת הערך, מניעת הטעיית צרכנים וביסוס סטנדרט מקצועי אחיד.

עקרונות הסימון הגאוגרפי

כלל 85% וסימון

תת-אזור

במקרה של אי-עמידה
בתנאי 85% עבור אזור
משנה, אך לפחות 85%
מהענבים מקורם
באזור-העל, יש לסמן את
שם אזור העל בלבד.

כלל ה-85%

שימוש בתווית אזורית
מחייב כי לפחות 85%
מהענבים מקורם הפיזי
באזור המסומן.

סימון וולונטרי

(רשות)

הבחירה לסמן אזור גידול
ספציפי היא וולונטרית
לחלוטין. ברירת המחדל
המוכרת והחוקית נותרת
"יין ישראלי".

עקרונות הסימון הגאוגרפי

סימון מסחרי

ניתן להוסיף סימון מסחרי, בתנאי שסימון זה לא ייצור רושם מוטעה על מקור היין, הרכבו או גילו.

שנת הבציר

ניתן לסמן את שנת הבציר, בתנאי שלפחות 85% מהענבים מאותה שנת בציר.

סימון הזן

סימון יין בשם זן מותר בתנאי שלפחות 85% מהענבים מהם יוצר הם מאותו הזן.

עקרונות הסימון הגאוגרפי

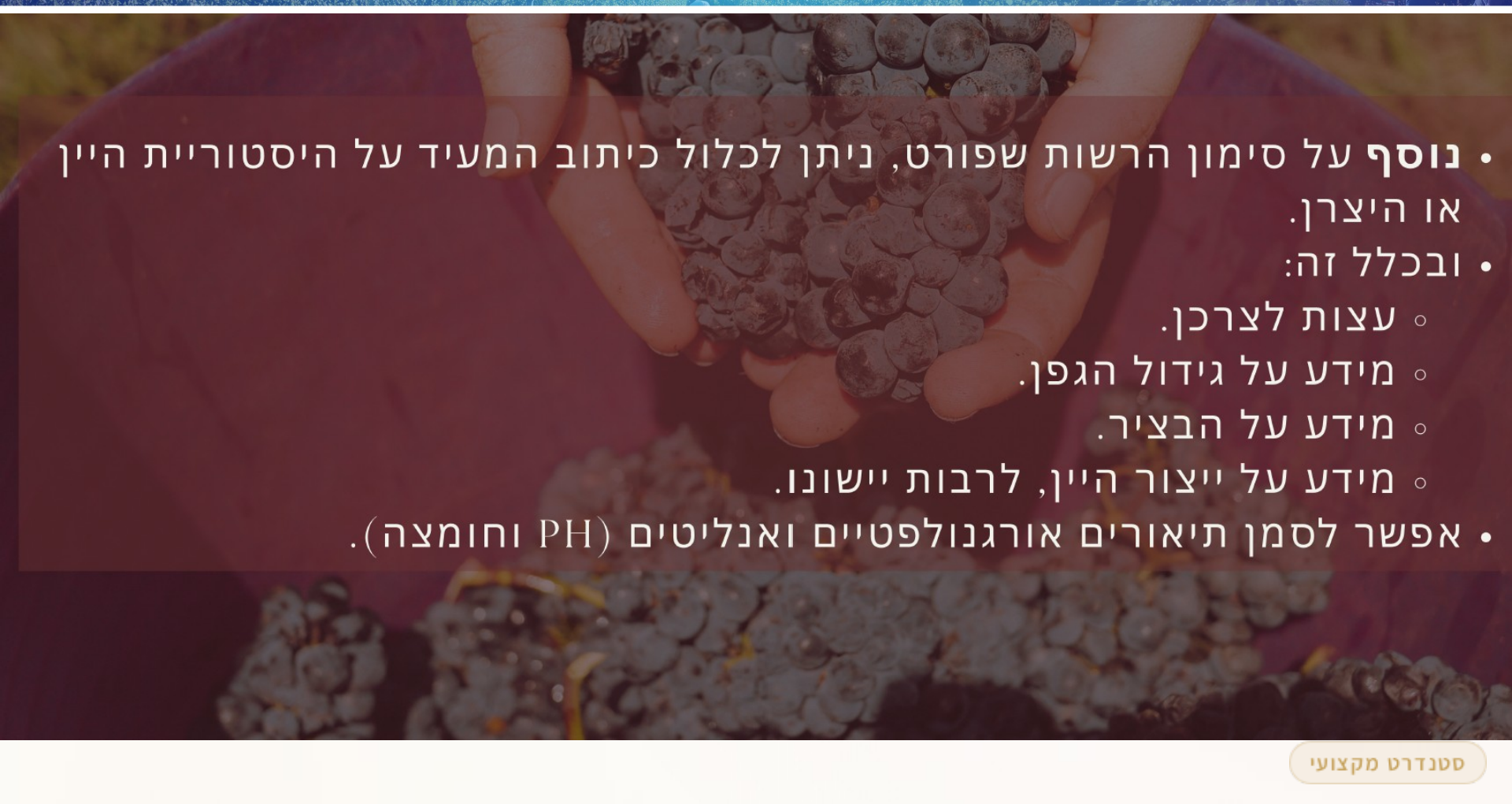
חובת עקיבות

מלאכה

ניהול מחייב של תיק
הוכחות מקור (רישומי כרם,
שטרי בציר וקליטה).

ייחוד אזור גיאוגרפי

אין לציין שני אזורי גידול
על אותו יין.

-
- **נוסף** על סימון הרשות שפורט, ניתן לכלול כיתוב המעיד על היסטוריית היין או היצרן.
 - ובכלל זה:
 - עצות לצרכן.
 - מידע על גידול הגפן.
 - מידע על הבציר.
 - מידע על ייצור היין, לרבות יישונו.
 - אפשר לסמן תיאורים אורגנולפטיים ואנליטיים (PH וחומצה).

אזורי גידול וכינויי מקור

כינוי מקור (Appellation)

הגנה קניינית שלילית על מונוטין השם,
המונעת שימוש מסחרי מפר (חוק הגנת
כינויי מקור, 1965).

משרד המשפטים

אזור גידול גיאוגרפי

רגולציית מזון המבטיחה אמינות, עקיבות
פיזית מבוקרת ומניעת הטעיה בתווית
המוצר בשוק החופשי.

משרד הבריאות

רישום כינוי מקור אינו פוטר מעמידה בדרישות הסימון
והתקן

זמה לגבי פיקוח

1. תיק הוכחות מקור (Traceability)

חובת ניהול תיעוד מלא
הכולל: רישומי כרם, שטרי
בציר ותעודות קליטה.

2. פיקוח ובקרה

משרד הבריאות אמון על
פיקוח שוטף.

3. שמירת מוניטין ומניעת הטעיה

הגנה על מותג ומניעת
שימוש לא מורשה
בשמות הגיאוגרפיים.

מפת אזורי היין של ישראל -
שקיפות, איכות ומצוינות

מפת אזורי היין

פרופ' שיבי דרורי

נועה מעוז

עבודת הצוות המקצועי

9 דיונים, 6 מומחים, אינסוף תיקונים — ושתי מפות סופיות

גב' נועה מעוז

אגרונומית, המועצה לגפן היין בישראל

מר עומר בן אשר

ראש תחום GIS, משרד החקלאות וביטחון המזון

מר אלון מאור

מנהל אגף שימור וחקלאות בת קיימא, משרד החקלאות וביטחון המזון

מר שמעון פרגמניק

מדריך ורפרנט גפן יין, משרד החקלאות וביטחון המזון

ד"ר נגה נאור

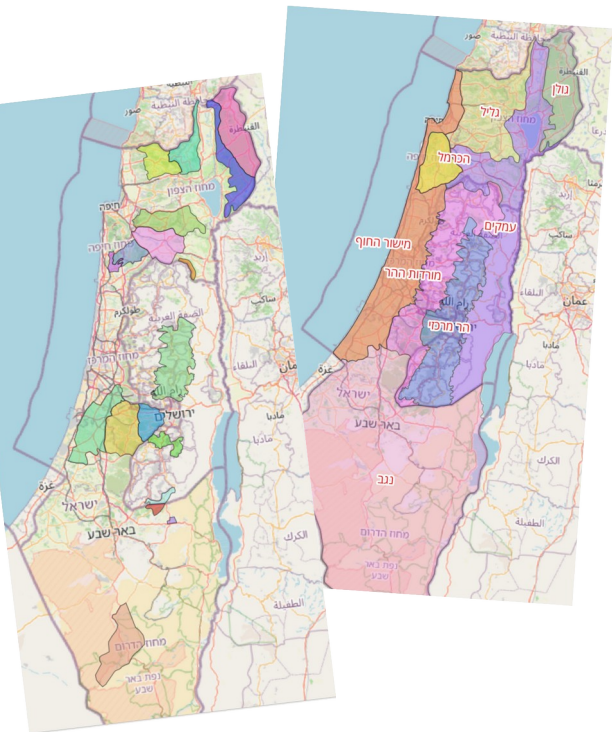
מנהלת תחום ניהול סיכונים מזון, משרד הבריאות

מר מרק פרל

מנהל תחום אגרו-מטאורולוגיה, משרד החקלאות וביטחון המזון

פרופ' שיבי דרורי

ראש המכון לחקר גפן יין, אוניברסיטת אריאל

אזורי היין של ישראל

סקירה מקיפה של מאפייני האקלים, הקרקעות והטופוגרפיה
ב-8 אזורי העל ו-18 אזורי משנה

כרמל

עמקים

גליל

גולן

נגב

ההר המרכזי

מישור החוף

מורדות ההר

חלוקת אזורי היין בישראל

כרמל

אזור יין צפוני בין חיפה, עמק יזרעאל, ואדי ערה והים התיכון.

2 תתי-אזורים: רמת מנשה, בקעת הנדיב

עמקים

בקעת השבר הסורי-אפריקאי והעמקים הסמוכים אליה, בין הגליל, הגולן וההר המרכזי.

תת-אזור: עמק יזרעאל

גליל

אזור יין בצפון ישראל, מגבול לבנון בצפון ועד עמק יזרעאל בדרום.

3 תתי-אזורים: מזרחי, מערבי ותחתון

גולן

רמה הררית בצפון-מזרח המדינה, בין גבול סוריה לקו גובה 300 מטרים.

2 תתי-אזורים: גולן עליון ותחתון

נגב

אזור יין מדברי בדרום ישראל, מדרום להרי יהודה ועד גבולה הדרומי של המדינה.

3 תתי-אזורים: יער יתיר, ערד, הר הנגב

ההר המרכזי

שרשרת הרים בגובה 550 מ' ומעלה, משומרון ועד הרי חברון.

4 תתי-אזורים: שומרון, יהודה, פסגות, יתיר

מישור החוף

מישור החוף התיכון בין הים להר, מצפון ועד גבול רצועת עזה.

תת-אזור: שפלת יהודה

מורדות ההר

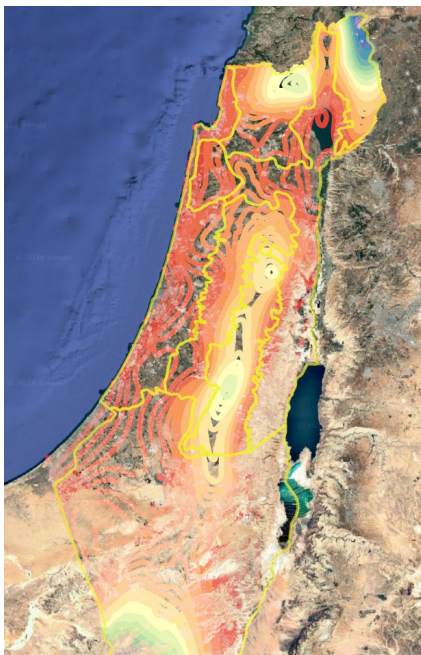
גבעות מעבר בין ההר המרכזי לעמקים ולחוף בגובה 150-550 מטרים.

2 תתי-אזורים: גלבוע, מורדות יהודה

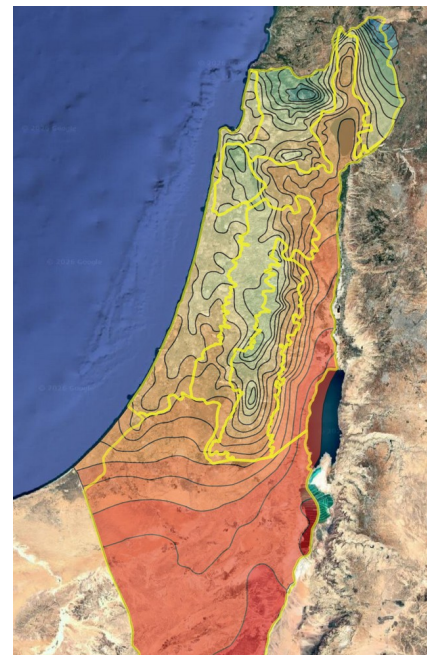
מפות אקלים: שעות קור ומשקעים

שעות קור

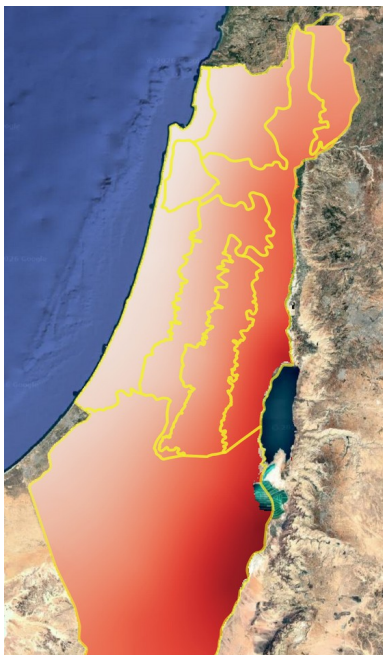
משקעים

מפות אקלים וקרע: התאדות וטקסונומיה

התאדות ממוצעת-יולי

טקסונומית קרקעות

שטח כרמים לפי אזורי-על

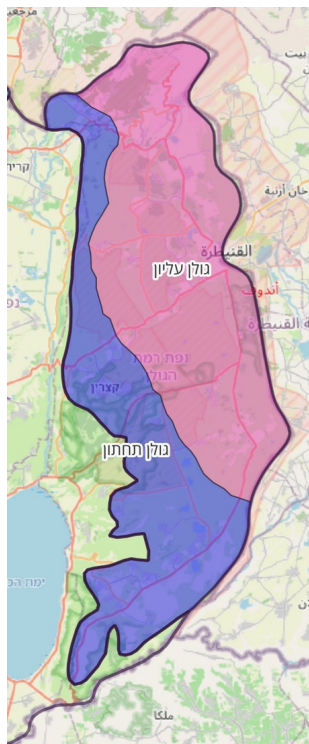
סה"כ 74,899 דונם · 8 אזורי-על · ממדין מהגדול לקטן

אזור על	דונם	אחוז מהשטח
גולן	18,689	24.9%
מורדות ההר	14,243	19.0%
גליל	13,459	18.0%
הר מרכזי	10,115	13.5%
מישור החוף	7,765	10.4%
נגב	4,476	6.0%
הכרמל	3,552	4.7%
עמקים	2,600	3.5%
סכום כולל	74,899	100%

המספרים מעוגלים לדונם השלם · האחוזים מעוגלים כך שסכומם 100%

אזור על: גולן

טרואר בזלתי והררי בצפון-מזרח ישראל, המשתרע בין גבול סוריה לקו גובה 300 מטרים

גולן עליון

500 מ' ומעלה

אקלים: ממוזג וגשום (עד 1,200 מ"מ בשנה). חורפים קרים ולילות קיץ קרירים. ☀️

קרקע: בזלתית וטופית, עשירה ומנוקזת היטב. 🌱

ייחודיות: הפרשי טמפרטורה יומיים חדים התורמים להבשלה איטית ואיכותית. 🍇

גולן תחתון

500-300 מטרים

אקלים: ממוזג, חורף גשום וקר, קיץ מתון ויבש. ☀️

קרקע: בזלתית כבדה, לרוב על תשתית גיר. 🌱

ייחודיות: טרואר מאוזן המתאים למגוון זנים רחב ועונת צימוח יציבה. 🍇

גולן: קרקע, שעות קור ומשקעים

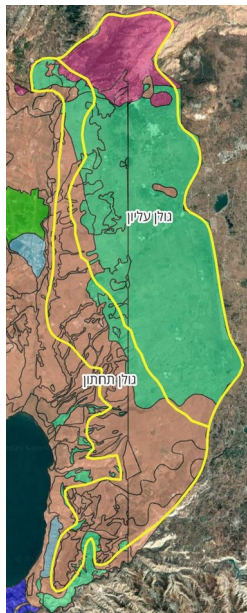
השוואה בין גולן עליון לגולן תחתון

טקסונומיית קרקעות

גולן עליון: ליתוסולים בזלתיים וקרקעות חומות-ים-תיכוניות בזלתיות

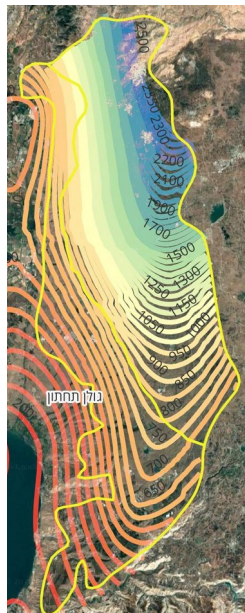
גולן תחתון: פרוטוגרומוסולים וגרומוסולים בזלתיים חומים

שעות קור

גולן עליון: 2,500–800 שעות

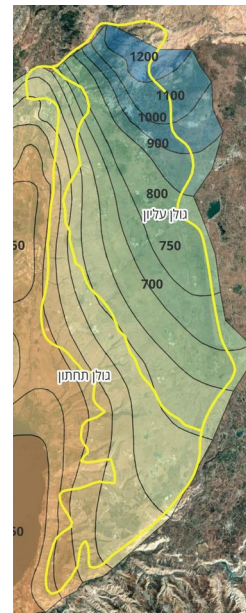
גולן תחתון: 800–400 שעות

משקעים

גולן עליון: 1,200–650 מ"מ

גולן תחתון: 650–500 מ"מ

אזור על: גליל

אזור יין הררי ומגוון בצפון ישראל, מגבול לבנון בצפון ועד עמק יזרעאל בדרום

גליל עליון מזרחי

אקלים: קריר וגשום, מושפע מאירועי שלג בחורף. ☁️

קרקע: טרה רוסה, גיר ובאזורים מסוימים בזלת. 🌿

ייחודיות: חורפים קרים ומגוון טופוגרפי ועשיר. 🍇

גליל עליון מערבי

אקלים: קריר וגשום מאוד, השפעה ימית ים-תיכונית. ☁️

קרקע: טרה רוסה על סלעי גיר. 🌿

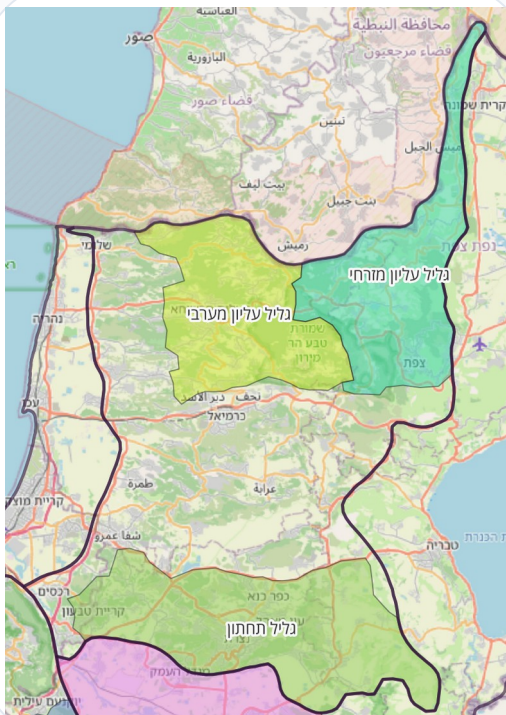
ייחודיות: בריזה ימית הממתנת את הטמפרטורות בקיץ. 🍇

גליל תחתון

אקלים: חם יותר, הפרשי טמפרטורה יומיים. ☀️

קרקע: גיר, רנדזינה ועמקי סחף. 🌿

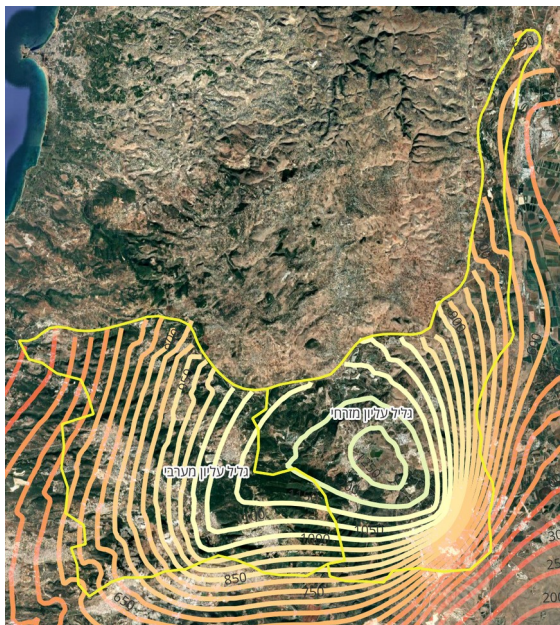
ייחודיות: עומס חום קיצי לצד זרימת אוויר מערבית. 🍇

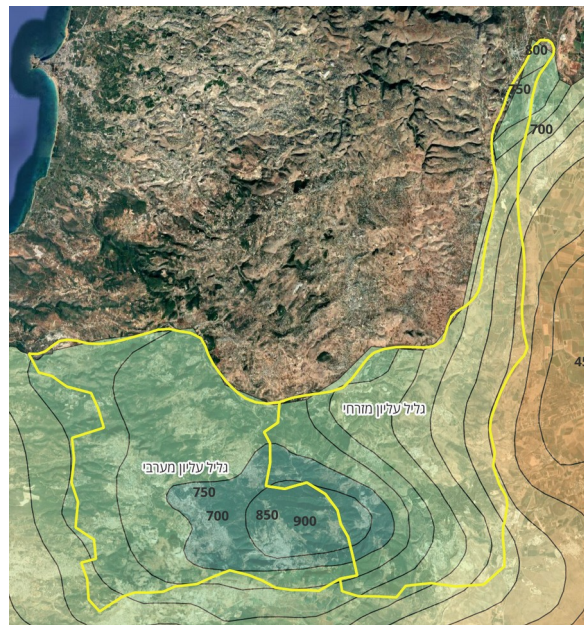
גליל עליון: שעות קור ומשקעים

שעות קור

משקעים

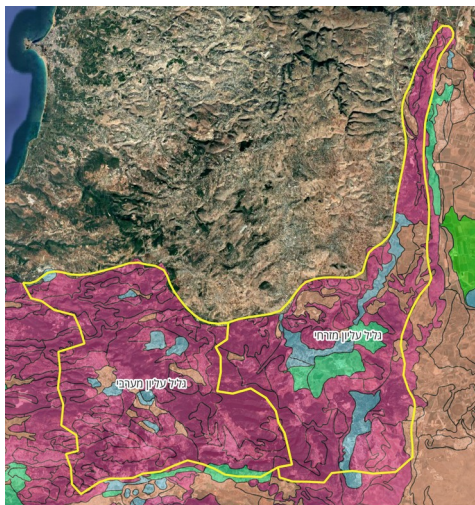

גליל: התאדות ממוצעת וטקסונומית קרקעות

טקסונומית קרקעות

- טרה רוטת רנדזינות חומות ורנדזינות בהירות
- גרומסול חום שחרחר בזלתי ופרוטוגרומסול בזלתי
- רנדזינות בהירות

התאדות יומית ממוצעת - יולי

אזורי על: עמקים וכרמל

טרואר פורה, עמקים היסטוריים והשפעת בריזה ימית ים-תיכונית

עמק יזרעאל

אקלים: ים-תיכוני, קיץ חם ולח (500-600 מ"מ גשם).

קרקע: חרסיתית, כבדה ופורייה, ניקוז מוגבל.

ייחודיות: עמק פורה בעל היסטוריה חקלאית עשירה.

רמת מנשה

200-400 מ'

אקלים: ים-תיכוני מתון, לילות קרירים.

קרקע: רנדזינה על קירטון, גרומוסולים בעמקים.

ייחודיות: חורש טבעי, מעיינות ואקלים מאוזן.

בקעת הנדב

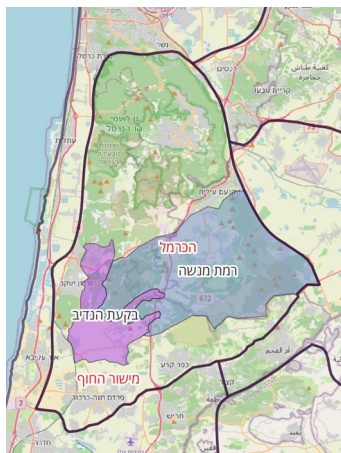
אקלים: ים-תיכוני מתון ולח בהשפעת הים.

קרקע: גיר ואדמת סחף עמוקה.

ייחודיות: תחילת תעשיית היין המודרנית בארץ.

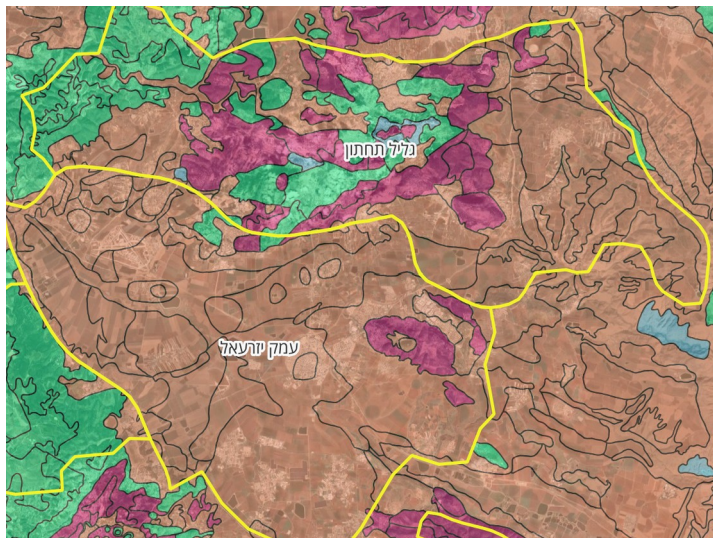

גליל תחתון-עמק יזרעאל

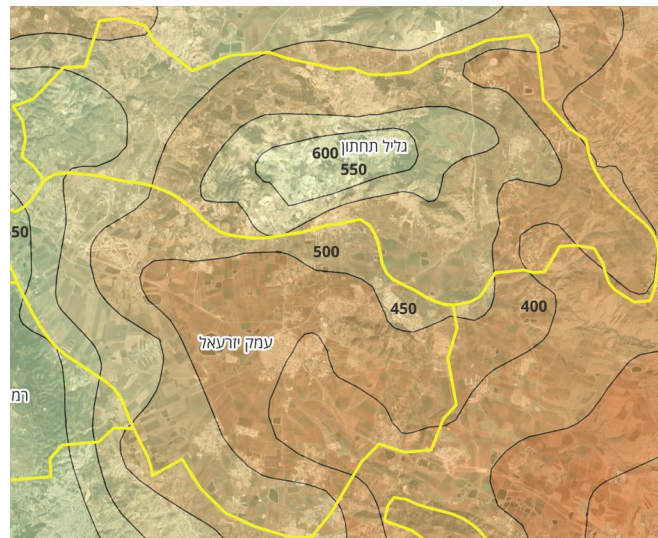
טקסונומיית קרקעות

- טרה רוסות רנדזינות חומות ורנדזינות בהירות
- גרומוסול חום אלובי

משקעים

שני האזורים בין 400-600 אך בגליל התחתון אזור נרחב יותר

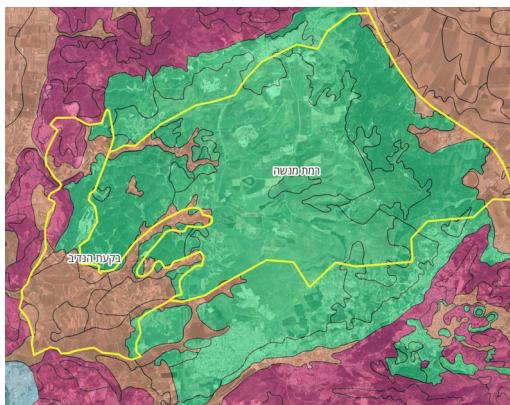

בקעת הנדיב-רמת מנשה

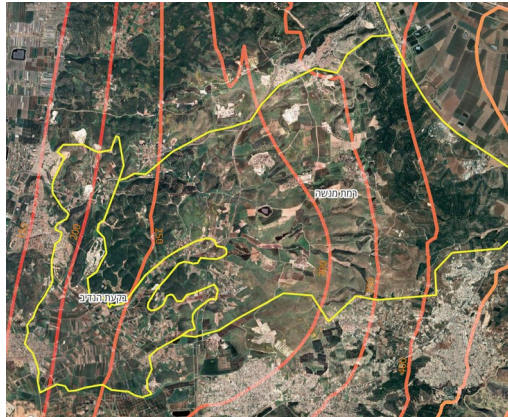
טקסונומיית קרקעות

בקעת הנדיב-גרומוסול חום אלובי וגרומוסול
הידרומרפי
רמת מנשה-רנדזינות חומות ובהירות

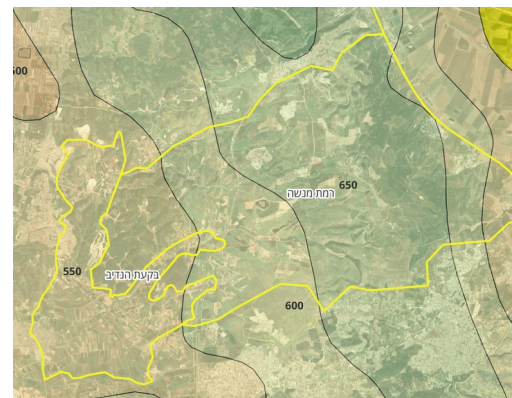
שעות קור

בקעת הנדיב- בין 150-250
רמת מנשה- 250-450

משקעים

בקעת הנדיב- כ-550 מ"מ
רמת מנשה- כ- 600-650 מ"מ

אזורי על: מורדות ההר ומישור החוף

אזורי מעבר גיאולוגיים ואקלימיים בין שפלת החוף לשרשראות ההר

הגלבוע

אקלים: מעבר בין לח ויבש, קיץ חם, רוחות מערביות.

קרקע: גירנית, עשירה ומגוונת.

ייחודיות: מבנה גיאולוגי ייחודי עם תצורת בר-כוכבא.

מורדות יהודה

אקלים: ים-תיכוני, רוחות לילה קטבטיות לאזורר טבעי.

קרקע: טרה רוסה וקרקעות גירניות.

ייחודיות: אזור מעבר איכותי בין הרי יהודה לשפלה.

שפלת יהודה

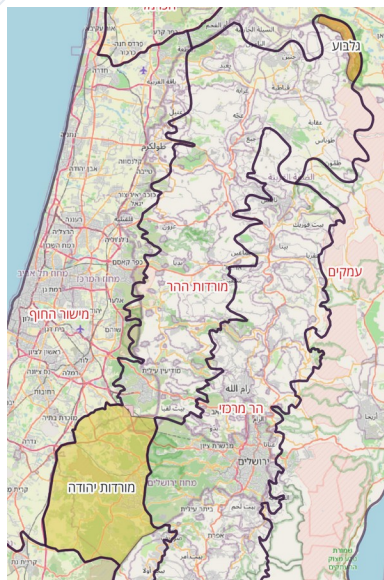
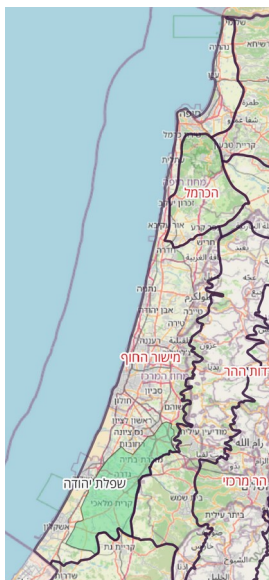
אקלים: ים-תיכוני, חורף מתון (400-600 מ"מ גשם).

קרקע: רנדזינה, חרסית, לס וקרקעות חוליות.

ייחודיות: תנאים ממוזגים ומגוון סוגי קרקע רב.

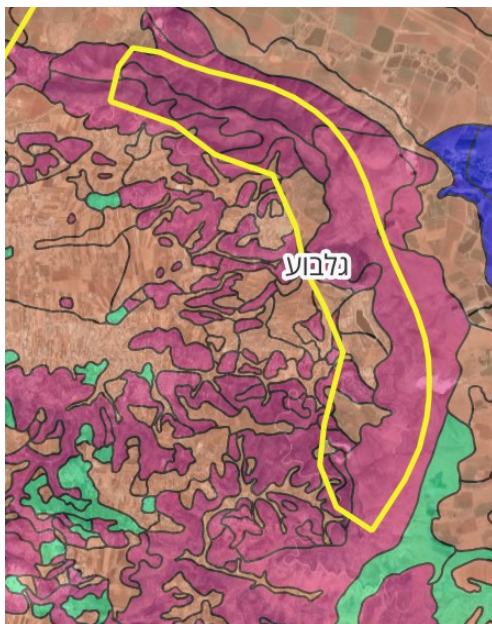

גלבוע

טקסונומיית קרקעות

קרקע: טרה רוסות, רנדזינות חומות ורנדזינות בהירות

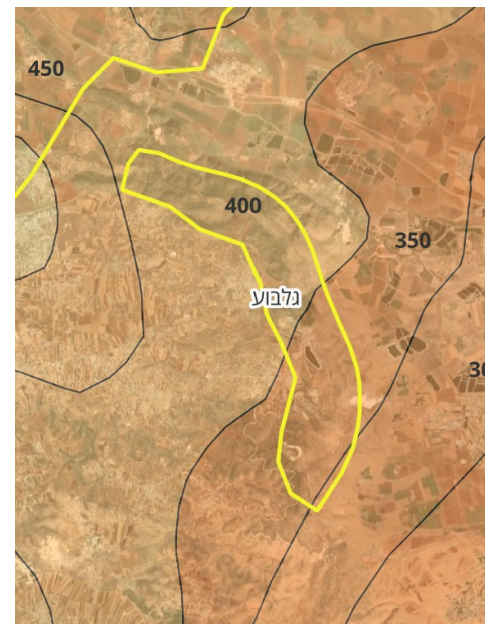
שעות קור

שעות קור: בין 350-500

משקעים

משקעים: כ-400 מ"מ

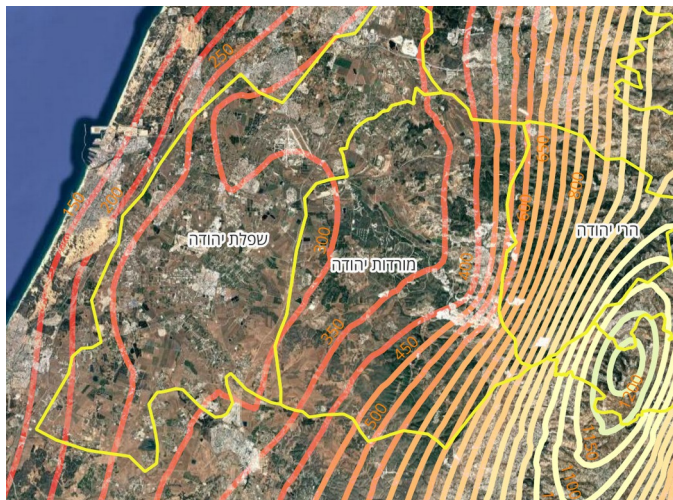
הרי יהודה-מורדות יהודה-שפלת יהודה

קרקעות: טרה רוסות, רנדזינות חומות ורנדזינות בהירות

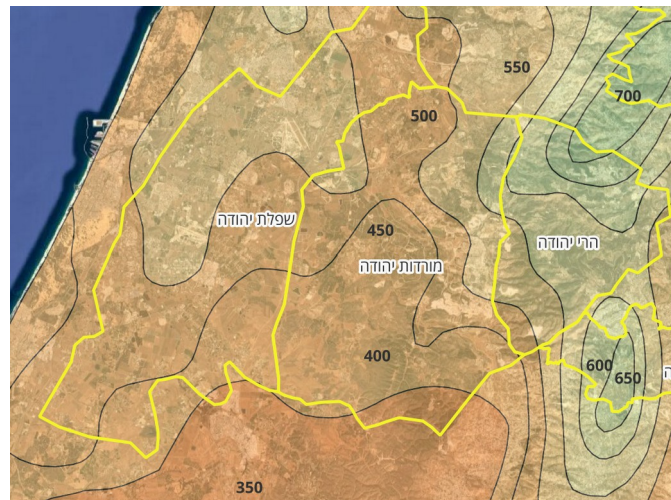
שעות קור

שפלת יהודה: כ-250
מורדות יהודה: 300-550
הרי יהודה: 550-1000

משקעים

שפלת יהודה: בין 450-500 מ"מ
מורדות יהודה: 400-550 מ"מ
הרי יהודה: 500-700 מ"מ

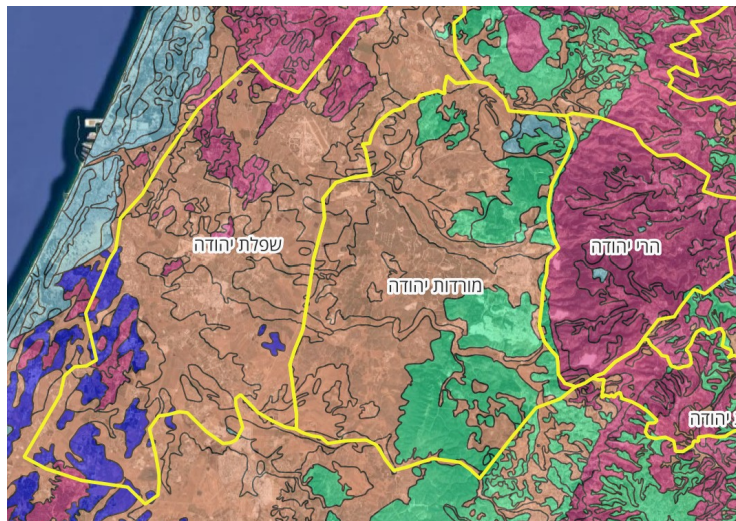

הרי יהודה: התאדות וטקסונומית קרקעות

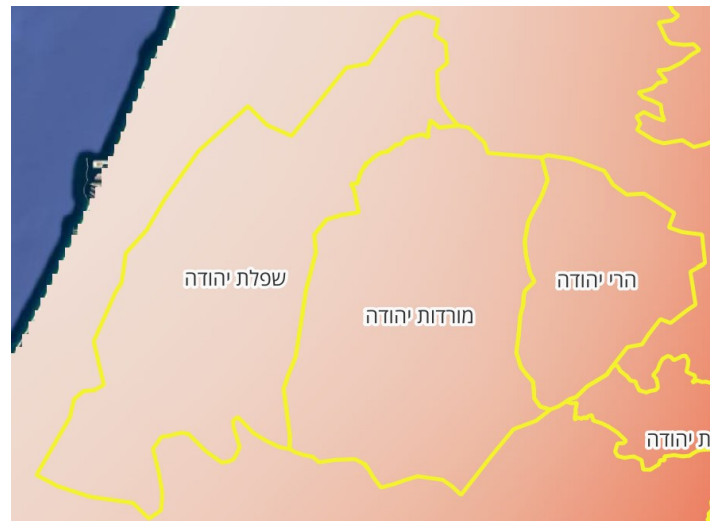

טקסונומית קרקעות

טרה רוסות רנדזינות חומות ובהירות + קרקעות חומות כהות גרומוסוליות
ורנדזינות חומות

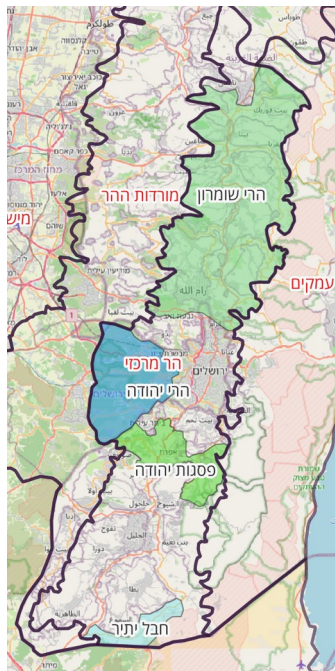

התאדות יומית ממוצעת - יולי

אזור על: ההר המרכזי

אזור הררי גבוה (550 מ' ומעלה), משומרון בצפון ועד הרי חברון בדרום

הרי יהודה

+450 מ'

אקלים: הררי קריר, הבשלה איטית

קרקע: טרה רוסה ורנדזינה.

הרי שומרון

+550 מ'

אקלים: קריר וגשום, לילות קרים בקיץ

קרקע: טרה רוסה וגיר.

חבל יתיר

900-550 מ'

אקלים: צחיח למחצה, תנודות חדות

קרקע: חרסית-חולית ולס.

פסגות יהודה

+750 מ'

אקלים: קריר מאוד, שלג בחורף

קרקע: גירנית רדודה.

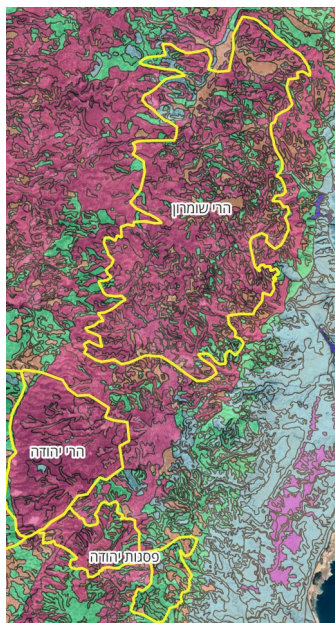

שומרון-פסגות יהודה

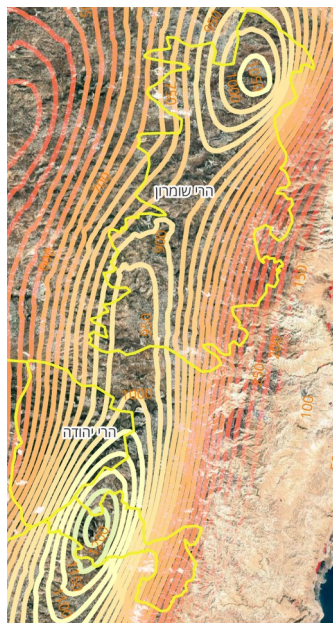
טקסונומיית קרקעות

קרקע: טרה רוסות, רנדזינות חומות ורנדזינות בהירות

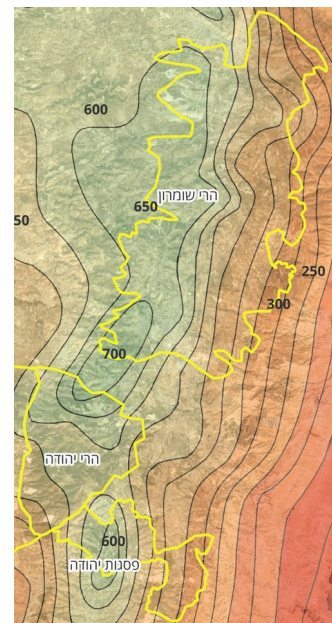
שעות קור

שעות קור: בין 500-950

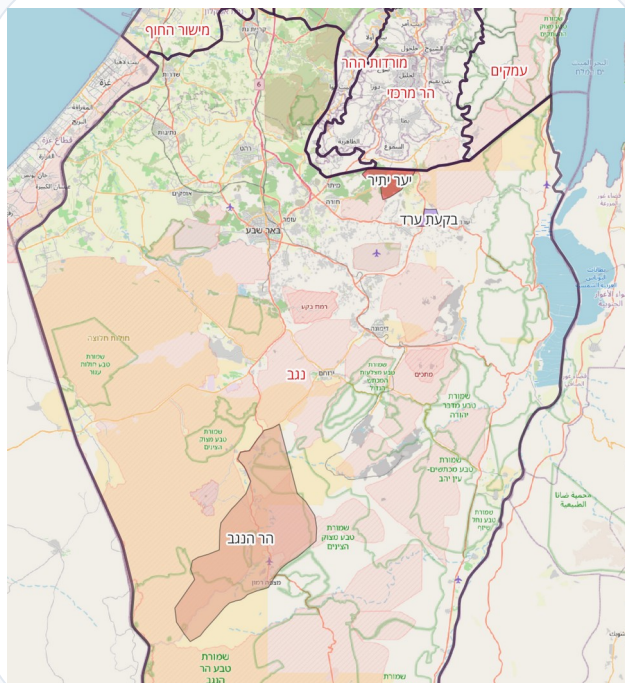
משקעים

משקעים: בין 350-700 מ"מ

אזור על: נגב

טרואר מדברי ייחודי בדרום ישראל, מדרום להרי יהודה ועד גבולות המדינה

850-550 מ'

יער יתיר

אקלים: צחיח (מתחת ל-250 מ"מ גשם) ☀️

קרקע: חרסיתית-חולית ולס 🌿

ייחודיות: מעבר הדרגתי מים-תיכוני למדברי. 🍇

בקעת ערד

אקלים: מדברי יבש, לילות קרים ☀️

קרקע: רדודה ולסית 🌿

ייחודיות: הפרשי טמפרטורה יומיים קיצוניים השומרים על חומציות הענב. 🍇

+500 מ'

הר הנגב

אקלים: מדברי הררי, חורף קריר וקיץ חם ☀️

קרקע: ליתוסול, לס וגבס 🌿

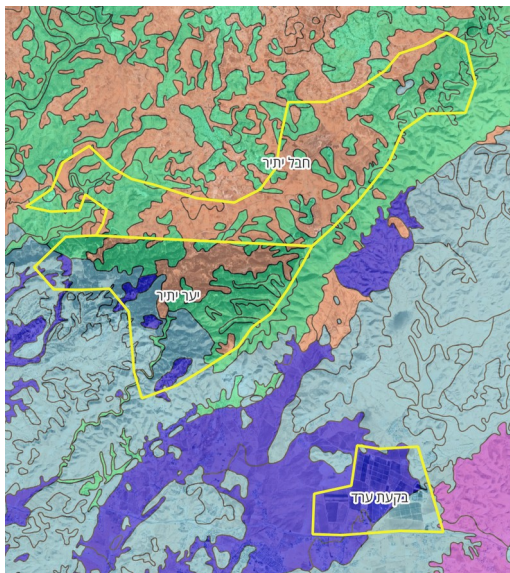
ייחודיות: אזור היין הגבוה והצחיח ביותר בנגב. 🍇

חבל יתיר-יער יתיר-בקעת ערד

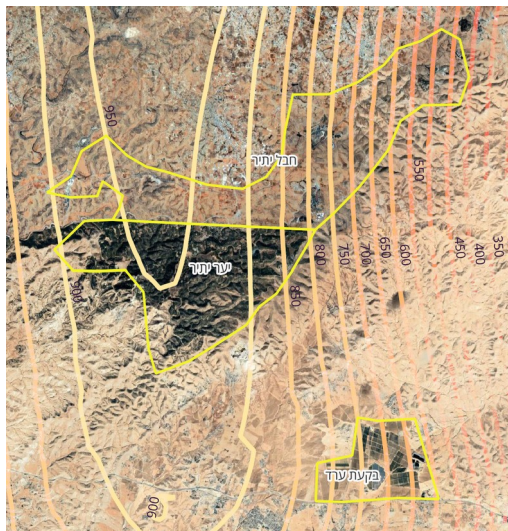
טקסונומיית קרקעות

- קרקעות חומות כהות גרומוסוליות ורנדזינות חומות
- קרקעות חומות בהירות לסיות וקרקעות לס
- ליתוסול חום ולס קולובי-אלובי

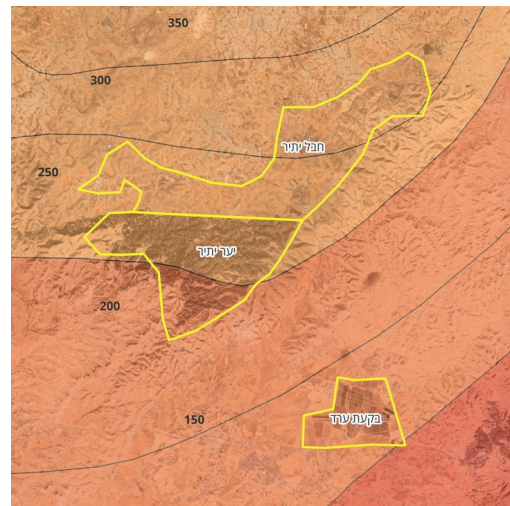
שעות קור

בקעת ערד- בין 600-800
יער יתיר- בין 800-900
חבל יתיר- בין 450-900

משקעים

בקעת ערד- כ-100 מ"מ
יער יתיר- 200-250 מ"מ
חבל יתיר- 250-300 מ"מ

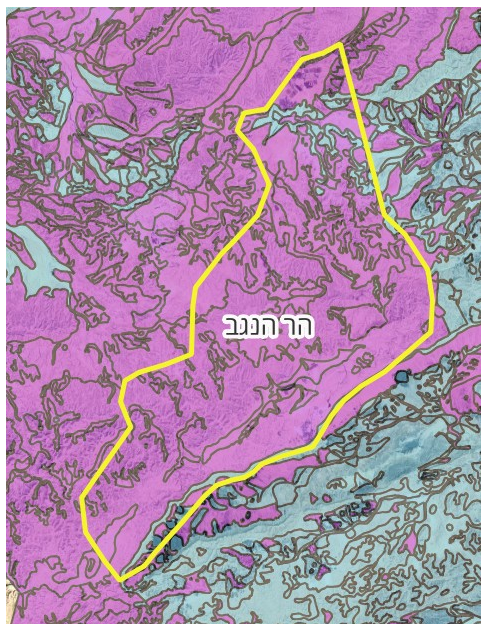

הר הנגב

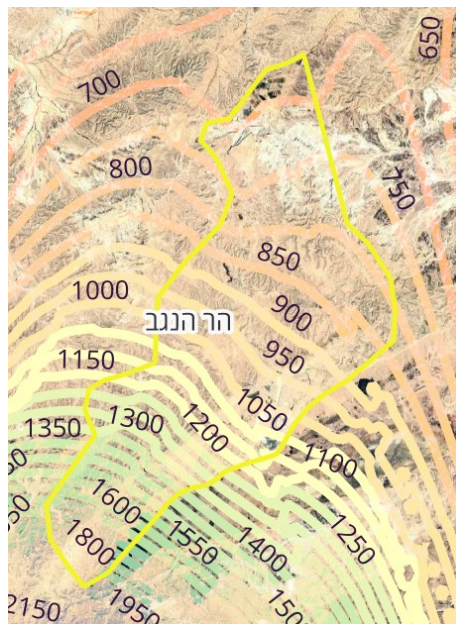
טקסונומיית קרקעות

קרקע: מחשופי סלע, ליתוסולים חומים ולס

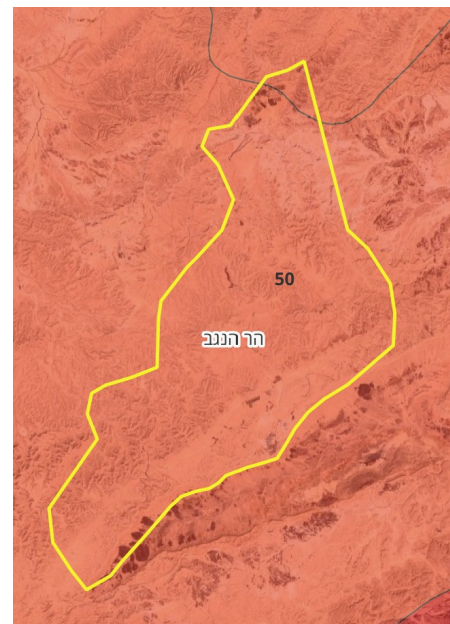
שעות קור

שעות קור: בין 700-1800

משקעים

משקעים: כ-50 מ"מ

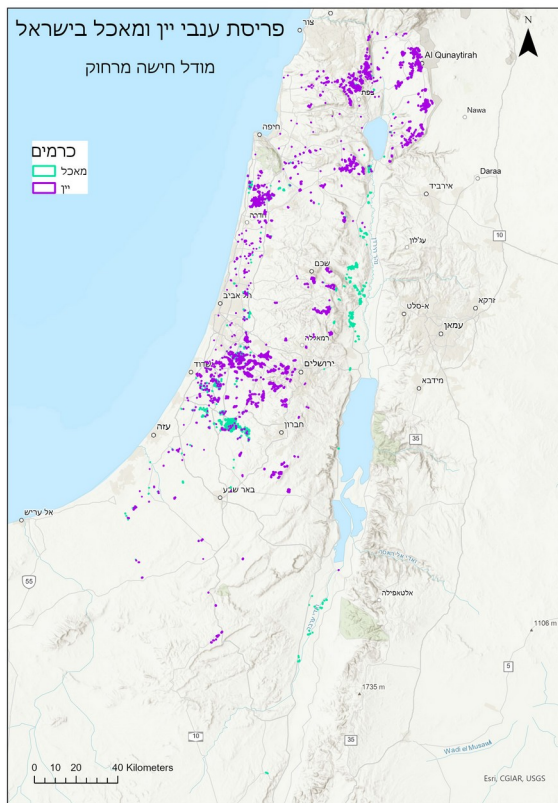
שטח כרמים לפי אזורי-מטבח

סה"כ 74,844 דונם · 19 אזורי-מטבח

אזור	דונם	אזור מטבח	#
1.3% ●	949	בקעת ערד	11
1.3% ●	936	הר הנגב	12
1.1% ●	798	רמת מנשה	13
1.0% ●	770	פסגות יהודה	14
1.0% ●	745	יער יתיר	15
1.0% ●	727	גליל עליון מערבי	16
0.9% ●	671	חבל יתיר	17
0.7% ●	529	גלבוע	18
9.6% ●	7,203	אחר	—

אזור	דונם	אזור מטבח	#
17.9% ●	13,414	גולן עליון	1
15.1% ●	11,271	מורדות יהודה	2
11.7% ●	8,772	גליל עליון מזרחי	3
8.4% ●	6,294	שפלת יהודה	4
7.2% ●	5,418	גולן תחתון	5
6.1% ●	4,592	הרי שומרון	6
5.3% ●	3,991	הרי יהודה	7
5.3% ●	3,930	גליל תחתון	8
3.3% ●	2,451	בקעת הנדיב	9
1.8% ●	1,382	עמק יזרעאל	10

וכדי שנישאר מעודכנים גם בעתיד...

- משרד החקלאות ופיתוח הכפר, בשיתוף עם מכון וולקני ואוניברסיטת בן גוריון, פיתח כלי המזהה גידולים חקלאיים באמצעות חישה מרחוק ובינה מלאכותית.
- לטובת מפת אזורי היין של ישראל, פותח מודל המבדיל בין ענבי יין לענבי מאכל.
- המודל נבדק בשיתוף עם המועצה לגפן היין ונראה כי התוצאות מבטיחות.
- תוצר ראשון של המודל כבר זמין והוא ישופר בהמשך.

נועה מעוז
עו"ד נטלי ברודנר מור
ספי הולצשטיין
עו"ד עידן בר אולפן
עומר בן-אשר
עמיר עופר
פנינה אורן שניידור
צחי דותן
פרופ' שיבי דרורי
שמעון פרגמניק

אביב חצבני
אד זלצברג
אדם מונטיפיורי
אוהד חיל
אילנה הויכמן
אלון מאור
אליה עבודי
בראל גוטמן
דורית האוס
דקלה ראובן
מרק פרל
עו"ד מרינה אוסטפלד

תודה